

Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde

LĒMUMS

Rīgā

Datums skatāms laika zīmogā Nr. 2026/08-09.1/22

Pēc pievienotā saraksta

Informācijai

**Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes
Kurzemes reģionālajai nodaļai**

*Par Saldus kultūras nama
iekļaušanu Pieminekļu sarakstā*

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2004. gada 9. novembra noteikumu Nr. 916 „Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes nolikums” 3.2. apakšpunktu, Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) Kultūras pieminekļu uzskaites komisija (turpmāk – Komisija) 2025. gada 19. decembra sēdē (Protokols Nr. 08-09.4/12/2025, 3. §) skatīja jautājumu par Saldus kultūras nama Brīvības ielā 16, Saldū (turpmāk – Objekts) iekļaušanu Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā (turpmāk – Pieminekļu saraksts).

Objekts ir ēka ar kadastra apzīmējumu 84010060123001, kas atrodas uz zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 84010060123 un ietilpst Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijai piederošā nekustamajā īpašumā “Brīvības iela 16” ar kadastra Nr. 84010060123.

Komisija 2025. gada 19. decembra sēdē (Protokols Nr. 08-09.4/12/2025, 3. §) vērtēja Objektu arhitektūras tipoloģiskās grupas aspektā saskaņā ar Ministru kabineta 2021. gada 26. oktobra noteikumu Nr. 720 “Kultūras pieminekļu uzskaites, aizsardzības, izmantošanas un restaurācijas noteikumi” (turpmāk – MK Noteikumi Nr. 720) 3. punktu un likuma “Par kultūras pieminekļu aizsardzību” (turpmāk – Likums) 14. panta ceturto, piekto un sesto daļu. Balstoties uz Pārvaldes Kurzemes reģionālās nodaļas inspektoru apsekojuma rezultātiem, un Arhitektūras un mākslas daļas speciālistu viedokļiem, Komisija konstatēja:

1. Objekts būvēts no 1963.-1967. gadam (arhitekti: Dzintars Driba, Ivars Bumbieris; fasādes dekoratīvais noformējums - tēlnieks Imants Murovskis). Objekts būvēts dabiskā zemes izcēlumā ar tālām skatu perspektīvām uz pilsētu. Apkārt Objektam daļēji saglabāties sākotnējā labiekārtojuma plānojums ar divām uzejas kāpņu vietām un stāvlaukumu. Sākotnējais būvapjoms ar diviem virszemes un vienu apakšzemes stāvu saglabāties bez izmaiņām. 20. gs. 90. gados pārveidota ieejas izbūve, aizmūrētas logu aillas Z pusē. Objekta pirmā stāva līmenī R puses apjomā atrodas skatītāju zāle (sākotnēji 450 vietas ar atbīdāmu aizmugures sienu un 10 m platu skatuvi un balkonu), A pusē - kinozāle (300 vietas), otrā stāva līmenī iekārtota t.s. *Stikla zāle* un atsevišķas telpas/kabineti. Objektam

piemīt 20. gs. 60. gadu būvniecības modernisma iezīmes (kubisko apjomu kārtojums, taisnās līnijas, jumta plakanā forma, stikloto logu plaknes). Arhitektoniski un pilsētībūvnieciski kā galvenā vērtība atzīmējama galvenās fasādes kompozīcija, arhitektonisko tēlu un dekoratīvā apdare (panno) vēsturiskajā veidā.

2. Kultūras nama ēka netiek izmantota un uzturēta 11 gadus, norobežota ar metāla žoga paneļiem, telpas gandrīz pilnībā atbrīvotas no aprīkojuma un mēbelēm, atsevišķās vietās interjers izdemolēts, vairākiem logiem izsisti stikli, logailas no ārpuses noslēgtas ar vairogiem.
3. Ķieģeļu mūra sienas fragmentāri bojātas nokrišņu ūdeņu izskalojumu ietekmē, apmetums daudzviet atslāņojies un nokritis. Pārsegumi un aiļu pārsedzes - dzelzsbetona, bojājums kino zāles apjomā. Jumta segums - ruberoīda, kino zāles daļā nav mainīts un segumā radušies plaši bojājumi, kas būtiski ietekmējuši dzelzsbetona pārseguma saglabātību. Iekštelpās grīdas segumā plaši bojājumi kino zāles daļā, kur koka dēļu grīda ļodzīga, zem jumta bojājumu vietām iztrupējusi. Dažiem logiem redzami apakšējo daļu bojājumi, ap 20.-21. gs. miju skatītāju zāles daļā ievietoti lielie PVC logi. Ir saglabāta sienu apdare skatītāju zālē, kā arī iebūvētie interjera elementi - kāpnes uz II stāvu, foajē kases lete, garderobes aprīkojums.
4. Objektam piemīt zināma kultūrvēsturiska un arhitektoniski ainaviska vērtība (kā formā un materiālā raksturīgam un konkrētajā ainavā iederīgam attiecīgā laika būvniecības piemēram), tomēr kopējās ēkas arhitektūras un detaļu kvalitātes dēļ objekts neatbilst atsevišķa arhitektūras pieminekļa kritērijiem.

Lēmums: pamatojoties uz likuma „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” 1., 14. panta pirmo, ceturto, piekto un sesto, Administratīvā procesa likuma 65. panta otro daļu, 66. panta pirmo daļu, Ministru kabineta 2021. gada 26. oktobra noteikumu Nr. 720 “Kultūras pieminekļu uzskaites, aizsardzības, izmantošanas un restaurācijas noteikumi” 2. punktu, 3.2. apakšpunktu, Ministru kabineta 2004. gada 9. novembra noteikumu Nr. 916 „Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes nolikums” 3.2. apakšpunktu, Pārvalde 2025. gada 19. decembra sēdē (Protokols Nr. 08-09.4/12/2025, 3.§) nolemj:

1. Lai gan Objektam piemīt kultūrvēsturiskā vērtība, Objektam nav tādas autentiskuma pakāpes un unikāla vai reta rakstura savā kultūras namu kategorijā, lai tas atbilstu atsevišķa kultūras pieminekļa statusam.

2. Nevirzīt Objektu iekļaušanai Pieminekļu sarakstā.

Lēmums stājas spēkā ar tā paziņošanu un to var apstrīdēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā viena mēneša laikā no spēkā stāšanās, iesniedzot iesniegumu Pārvaldes vadītājam (Mazā Pils ielā 19, Rīgā, LV-1050).

Cieņā

Vadītāja vietniece juridiskajos jautājumos p. i.,
Vadītāja vietniece administratīvajos jautājumos

B. Brice

(paraksts*)

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*